

זכותן למהגרי/ות עבודה בענף הסיעוד (7/2011)

קו לעובד הוא ארגון ללא מטרת רווח המעניק יעוץ וסיוע משפטי לעובדים/ות. כל העובדים/ות המועסקים/ות בישראל (עם/ללא אשרת עבודה) זכאים/ות לכל הזכויות שלהלן:

שכר מינימום	שכר המינימום למשרה מלאה (186 שעות בחודש), 4,100 ₪ , ליום: 164 ₪ , לשעה: 22.04 ₪ .
מועד התשלום	על המעסיק לשלם את השכר לא יאוחר מה - 9 בחודש (עבור החודש הקודם). איחור בתשלום השכר גורר תשלום פיצויי הלנת שכר - בעד השבוע הראשון שלאחר המועד לתשלום - 5% מהשכר המולן, ובעד כל שבוע או חלק משבוע לאחריו - 10% מהשכר המולן (המצטבר). בעד כל חודש של איחור, 20% על הסכום הכולל של השכר המולן והפרשי ההצמדה. מי שמקבל חלק מהשכר מחברת סיעוד צריך לקבל תלוש שכר. חשוב לשמור אותו.
שעות נוספות	מי שעבד יותר מ-8 שעות ביום זכאי לגמול עבור עבודה בשעות הנוספות. תשלום: שעתיים ראשונות תוספת של 25%, כל שעה מעבר לשעתיים הראשונות תוספת של 50%. הערה: כאשר בתי הדין לעבודה קבעו כי העובד אכן עבד שעות נוספות הם חישובו את התשלום לפי מס' השעות הנוספות שעבד בפועל או חייבו את המעסיק בתוספת גלובלית שנעה בין 10%-40% משכרו החודשי של העובד.
מגורים	המעסיק חייב לספק לעובד מגורים הולמים: מיטה ומקום בארון בגדים לחפציו האישיים. המעסיק חייב לספק מגורים גם בשבוע שלאחר סיום יחסי עובד ומעביד.
הוצאות נסיעה	על המעסיק להחזיר לעובד הוצאות נסיעה כנגד קבלות, עד למקסימום של 24.40 ₪ ליום.
ניכויים מהשכר	מעסיקים המשלמים לפחות שכר מינימום רשאים לנכות משכר העובד סכומים עבור ביטוח בריאות, ביטוח לאומי ומגורים על פי התקנות.
יום מנוחה שבועי	36 שעות רצופות הכוללות את יום המנוחה של העובד על פי דתו. אם עבד ביום המנוחה זכאי לגמול עבור יום וחצי עבודה, בשיעור 150% משכר 1.5 ימי עבודה (מינימום - 369 ₪) <u>ובנוסף</u> , ליום מנוחה חלופי.
חופשה שנתית	12 ימים נטו (לא כולל יום המנוחה השבועי) בכל שנה ב-4 השנים הראשונות, בשנה החמישית - 14 יום, בשנה השישית 16 יום, בשנה השביעית 18 יום. תשלום - עובד שיצא לחופשה מקבל את השכר החודשי הרגיל. עובד שלא יצא לחופשה, יהיה זכאי לתשלום לפי שווי יום עבודה: השכר החודשי ברוטו (כולל דמי כיס), מחולק ב-25 (מס' ימי עבודה בחודש), ובלבד שלא יפחת משווי יום עבודה לפי שכר מינימום 164 ₪ . העובד אינו מחויב לחפש לעצמו מחליף או לשלם למחליף בזמן החופשה השנתית שלו!
ימי חג	עובד זכאי ל-9 ימי חג בשנה לפי דתו, אם לא חלו ביום המנוחה השבועי שלו. תשלום - עובד שיצא לחופש בחג, זכאי למשכורת החודשית הרגילה. אם עבד במהלך חג, זכאי לגמול בשיעור 150% משכר יום עבודה (מינימום של 246 ₪) <u>ובנוסף</u> ליום מנוחה חלופי. הזכאות לימי חג בתשלום לעובדי סיעוד היא מתחילת עבודתם.
דמי הבראה	עובד שהשלים שנת עבודה, זכאי ל-5 ימי הבראה בתעריף של 365 ₪ ליום. בשנה השנייה והשלישית - 6 ימים, הרביעית עד העשירית - 7 ימים.
ימי מחלה	עובד שחלה ונעדר מהעבודה - המעסיק חייב בתשלום שכר <u>כנגד הצגת אישור רפואי</u> . היום הראשון לא משולם. השני והשלישי, 50% מהשכר היומי. מהיום הרביעי ואילך, 100% מהשכר היומי. עובד מתחיל לצבור ימי מחלה מיום תחילת עבודתו: יום וחצי לכל חודש עבודה עד למקסימום של 90 ימים בסה"כ.
פיצויי פיטורים	לאחר <u>השלמת שנת עבודה</u> העובד זכאי לפיצויים אם פוטר או שהפסיק עבודתו בשל: פטירת המעסיק/ מעבר המעסיק לבית אבות; אי חידוש הויה; הרעה בתנאי העבודה (לדוגמא אי תשלום שכר); מצב בריאותי של העובד; לידה ועוד. <u>מועד תשלום:</u> עם הפסקת יחסי העבודה. הפיצויים מחושבים לפי שכר לחודש (לעובדי סיעוד: כולל דמי כיס) <u>ובלבד שלא יפחת משכר מינימום (4,100 ₪) X מספר שנות העבודה</u> (כולל חלק משנת עבודה). עובד המקבל חלק משכרו מחברת סיעוד זכאי לפיצוי פיטורים מהחברה על חלקה בשכרו, כאשר מסיים את עבודתו בה. חשוב מאוד לדרוש את תלוש השכר שנותנת החברה. איחור בתשלום הפיצויים גורר תשלום פיצויי הלנת פיצויים - בעד השבוע הראשון שלאחר המועד לתשלום - 5% מהסכום המולן, ובעד כל שבוע או חלק משבוע לאחריו - 10% מהסכום המולן (המצטבר). בעד כל חודש

של איחור, 20% על הסכום הכולל של הפיצויים המולנים והפרשי ההצמדה.
מעסיק חייב לספק מגורים לעובד לפחות לשבוע ימים לאחר הפיטורים (גם אם נתן לעובד הודעה מוקדמת) או לאחר פטירת המעסיק.

הודעה מוקדמת לפיטורים/התפטרות
על העובד והמעסיק לתת הודעה מוקדמת בכתב בטרם התפטרות/ פיטורים, בהתאם לזמן שהועסק העובד: 6 חודשים ראשונים - יום אחד לכל חודש, חודש שביעי עד שנה - 6 ימים (בעד ששת החודשים הראשונים) + 2.5 ימים לכל חודש נוסף, לאחר שנה: חודש אחד. תשלום - צד שלא נתן הודעה מוקדמת חייב בפיצוי לצד השני בגובה השכר לתקופה זו. הערה: העובד זכאי לדמי הודעה מוקדמת גם במקרה של פטירת המעסיק.

פנסיה
על פי צו הרחבה משנת 2008, זכאי כל עובד בישראל להפרשות עבור פנסיה מהמעסיק. בשנת 2008 השיעור מהשכר אותו חייב המעסיק להפריש הוא 1.66%, מתוכם 0.833% על חשבון הפיצויים, בשנת 2009 3.32%, בשנת 2010 5%, ובשנת 2011 6.67%. על פי הנחיות משרד התמ"ת, על המעסיק עובד זר לשמור את הכספים המופרשים מידי חודש בחשבון בנק נושא ריבית על שם העובד, ולהעביר את הסכומים שהצטברו בחשבון לידי העובד עם סיום העסקתו.

עבודה בחלק מהשנה
הזכות לחופשה שנתית וימי חג בתשלום היא גם למי שעבד רק בחלק מהשנה (יקבל את החלק היחסי). הזכות לדמי הבראה ופיצוי פיטורים ניתנת גם עבור עבודה בחלק מהשנה (החלק היחסי), בתנאי שהעובד השלים לפחות שנת עבודה אחת אצל המעסיק.

הריון ולידה
אסור לפטר עובדת בהריון בעלת ותק של 6 חודשים לפחות. עובדת שילדה זכאית לקבל מהביטוח הלאומי כיסוי הוצאות אשפוז, מענק לידה חד פעמי וחופשת לידה בת 14 שבועות בתשלום. חשוב שהעובדת תבוא לבית החולים עם דרכון וכל מסמכי מעקב ההריון

ביטוח בריאות
המעסיק חייב לשלם ביטוח רפואי לעובד למשך כל תקופת עבודתו. עם הפסקת העבודה מומלץ לעובד להמשיך לשלם עבור הפוליסה באותה חברה כדי לא לאבד מזכויותיו. אם המעסיק ביטל את הביטוח הרפואי של העובד, והעובד פונה תוך 30 יום לחברת הביטוח ומבקש להמשיך את הביטוח על חשבוננו, החברה חייבת להסכים לכך. במידה והעובד בוחר לעבור לחברת סיעוד אחרת, עליו לבקש להישאר באותה חברת ביטוח ולשמור על הפוליסה שברשותו.

ביטוח לאומי
המעסיק חייב לבטח את העובד בביטוח לאומי. חשוב שהעובד יקבל צילום של קבלת התשלום לביטוח לאומי (בה רשום מספר התיק של המעסיק), אשר ישמש אותו במקרה של אשפוז בבית חולים (תאונת עבודה, או לידה).

תקיפה מינית
החוק בישראל אוסר על תקיפה/ הטרדה מינית שהיא בין היתר איום לפטר עובדת אם תסרב לקיים יחסי מין, מעשה מגונה, או הצעות בעלות אופי מיני. עובדת שהוטרדה יכולה לפנות לקו לעובד.

דמי תיווך
לחברת כח אדם **אסור** לגבות מעובד המגיע לישראל כל סכום שהוא עבור הנפקת אשרת עבודה לעובד ו/או עבור הבאתו לישראל. לחברות כוח אדם **אסור** לגבות תשלום עבור איתור מעסיק לעובד שכבר נמצא בישראל.

דרכון
אסור למעסיק/חברת כח האדם להחזיק בדרכונו של העובד. הדבר מהווה עבירה פלילית.

חודש התארגנות לפני עזיבה מהארץ
עובד אשר מיצה את תקופת שהותו בישראל רשאי להישאר בארץ חודש נוסף מעת פקיעת האשרה.

טלפונים חשובים

קו לעובד : תל אביב - רח' נחלת בנימין 75 טל' 03-6883766, חיפה - רח' הרצל 18, טל' 04-8643350, ירושלים - רח' ינאי 6, טל' 02-6242801.

מרפאה למהגרי עבודה וחסרי מעמד (רופאים לזכויות אדם): רח' הדרור 9 יפו, טל' 03-6873027.

מוקד סיוע לעובדים זרים, רח' נחלת בנימין 75 ת"א, טל' 03-5602530

מסיל"ה, רח' ראשון לציון 3 ת"א (לסיוע בבעיות סוציאליות) טל' 03-6879727

מרכז סיוע לנפגעות תקיפה מינית: טל' לנשים - 1202, טל' לגברים - 1203